

Szlak rowerowy Wokół J. Rumian

Przebieg szlaku: Rybno – Rymian – Gutowo – Kolonia Rumian – Kolonia Naruszewo – Nowa Wieś Ostródzka – Szczupliny – Kolonia Rybno – Rybno.

Oznaczenie w terenie: Przebieg szlaku nie jest oznaczony w terenie.

Administrator :Welski Park Krajobrazowy

Całkowita długość trasy wynosi 22 km. Proponowana trasa wiedzie wokół jeziora Rumian, znajdującego się na terenie gminy Rybno. Punktem początkowym trasy jest parking położony w centrum Rybna, tuż obok budynku Komisariatu Policji. Z Rybna udajemy się w kierunku Lubawy, mijając po lewej stronie Dom Strażaka i siedzibę Urzędu Gminy. Po przejechaniu około 3 km dojeżdżamy do miejscowości Rumian.

We wsi Rumian zatrzymujemy się przed miejscowym kościołem parafialnym pw. św. Barbary. Wieś posiada ciekawą i bogatą historię. Pierwsza wzmianka o tej miejscowości pochodzi z roku 1341. W tym okresie wieś nazywała się Roman i należała do biskupstwa chełmińskiego. Nazwa wsi Rumian występuje po raz pierwszy w dokumencie z roku 1641. Prawdopodobnie parafia powstała w wieku XVI. Pierwotna świątynia zapewne uległa zniszczeniu. Obecny, drewniany, barokowy kościół, otoczony starymi lipami, pochodzi z 1714 roku, a konsekrowany został w 1724 roku. Interesującym obiektem jest znajdująca się w centrum wsi szkoła, sięgająca swoim rodowodem końca XIX wieku, a także zbudowany w 1940 roku, nieczynny obecnie młyn. Przez Rumian przepływa Struga Rumiańska, zasilająca jezioro Rumian. We wsi znajduje się sklep.

Opuszczając Rumian kierujemy się w stronę oddalonego o 2 km Gutowa. Tuż za najbliższym skrzyżowaniem (jedziemy prosto) ukazuje się nam wyniosły kopiec – grodzisko, zwane przez okolicznych mieszkańców "szwedzkim szańcem" lub "korzonką". Zatrzymujemy się przy wczesnośredniowiecznym grodzisku. Jest ono jednym z najlepiej zachowanych w okolicy. U zarania naszej państwowości były to tereny zasiedlone przez pruskie plemię Sasinów i objęte na początku XIII wieku działalnością misyjnego biskupa Chrystiana. Nawrócił on na chrześcijaństwo wodza plemienia – Surwabuno. Grodzisko znajduje się w niemal bezleśnej obecnie okolicy, lasy zachowały się jedynie w pobliskiej dolinie Strugi Rumiańskiej. Tereny te, porośnięte niegdyś puszcza, już od okresu średniowiecza były systematycznie odlesiane. Obecnie czynione są próby ponownego zalesiania, czego dowodem są widoczne młode laski sosnowe. Uwaga – grodzisko znajduje się na terenie prywatnym, więc przed wejściem na jego teren należy zapytać o zgodę właściciela terenu, mieszkającego tuż obok.

Dalej jedziemy prosto do wsi Gutowo po dojechaniu do skrzyżowania kierujemy się w prawa i dalej gruntową drogą jedziemy prosto. Po przejechaniu ok. 2 km po prawej stronie ukazuje nam się J. Lesiak u jego brzegu zlokalizowany jest drewniany, czynny do niedawna młyn. Młyn w Lesiaku zbudowany został w roku 1776 i do swej pracy wykorzystywał energię wodną. Wodę spiętrzano budując jaz (obecnie kamienno-betonowy), pozwalający przy maksymalnym spiętrzeniu uzyskać spadek wody dochodzący do 2 m. Po obu stronach drogi wiodącej przez Lesiak znajdują się stawy rybne, wykorzystywane głównie do hodowli karpia. Na największym stawie, po lewej stronie drogi, rosną skupienia podlegającego ochronie grązela żółtego. W miejscowości tej znajduje się gospodarstwo agroturystyczne, w którym można wynająć pokoje. Można także odbyć przejażdżkę konną oraz obejrzyć hodowanego tu muflona i piękne psy należące do rasy syberian husky.

Lesiak opuszczamy polną drogą, mijamy skrzyżowanie (jedziemy prosto, pod górkę) i tuż za laskiem, po prawej stronie, przystajemy na chwilę. Warto bowiem obejrzyć piękny widok na niewielkie jezioro. Następnie jedziemy w kierunku szosy, przecinamy ją i po około 100 m zatrzymujemy się na wzniesieniu. Ze wzniesienia podziwiamy widok na dolinę Strugi Rumiańskiej, wyraźnie zaznaczającej się w krajobrazie, głęboko wciętej w otaczający ją

teren. Proponowany jest tutaj rezerwat "Dolina rzeki Rumian". Wilgotne partie doliny porasta podmokły las olszowy, o charakterze olsu i łągu jesionowo-olszowego, poprzecinany śródleśnymi oczkami, porośniętymi wieloma chronionymi i rzadkimi gatunkami roślin. Na szczególną uwagę zasługuje występowanie tu trzech gatunków storczyków: krwistego, szerokolistnego i Fuchsa oraz wielosiła błękitnego. Łącznie występuje tu 11 gatunków roślin chronionych. Kompleks olsów i łąk jest także ostoją dla zwierząt – saren, zajęcy oraz licznych przedstawicieli płazów i gadów. Na większą uwagę zasługuje ginąca rzekotka drzewna. Ptaki są tu reprezentowane m.in. przez: bociana czarnego, kukułkę, błotniaka stawowego, jastrzębia i myszołowa.

Dalsza trasa wiedzie połą drogą, wzdłuż północnego brzegu jeziora Rumian. Po prawej stronie mijamy kompleks leśny i tuż za nim, na najbliższym rozwidleniu dróg skręcamy w lewo. I dalej jedziemy prosto przez rozległe pola uprawne docieramy do Nowej Wsi.. Jezioro Rumian, podobnie jak większość jezior północnej Polski, jest typu rynnowego. Jest ono długie (4 800 m), wąskie (maksymalna szerokość 1 100 m), głębokie (maksymalna głębokość 15 m) i otoczone jest wysokimi, stromo opadającymi ku tafli wody zboczami. Deniwelacje, czyli różnice wysokości względnych, dochodzą tu do 30 m. Z racji swej powierzchni, wynoszącej 298,04 ha, jest największym jeziorem na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego. Warto dodać, że długość linii brzegowej sięga 14 km, a objętość – około 20 000 m³. Jezioro Rumian jest ostoją ptactwa wodnego, spotkać tu można gągoła, perkoza dwuczubego, perkoza rdzawoszyjnego, kaczkę krzyżówkę, łabędzia niemego, głowienkę i łyskę. W okresie wiosny i jesieni koczują tu kormorany.

W Nowej Wsi Ostródzkiej, zjeżdżamy z góry do głównej szosy, łączącej Dąbrówno ze wsią Tuczki. Skręcamy w prawo w kierunku wsi Szczupliny i po przejechaniu 50 m zatrzymujemy się przy ruinach kościoła ewangelickiego. Kościół, przy ruinach którego zatrzymaliśmy się, pochodzi prawdopodobnie z czasów krzyżackich. Przez wiele lat (do 1945 roku) użytkowany był przez protestantów. Zanim popadł w ruinę, przez kilka powojennych lat ponownie służył katolikom. Legenda głosi, że z grodu znajdującego się obok ujścia Welu do jeziora Rumian, zniszczonego przez plemię Sudowian w XIII wieku, prowadził do kościoła podziemny ganek. Od połowy XVI wieku w nieopodal leżącym zamku, w miejscu którego znajduje się obecnie gospodarstwo rolne, rezydowała rodzina Oleśnickich. Jeszcze w okresie międzywojennym znajdowały się w kościele obrazy przedstawiające członków tej rodziny.

Przejeżdżamy przez wieś Szczupliny, kierując się na północny-zachód. Mijamy betonowy most na Welu i po przejechaniu 100 m skręcamy w prawo, w wąską asfaltową drogę. Po kolejnych 3 km dojeżdżamy do Rybna, mijamy szkołę podstawową, kąpielisko nad jeziorem Zarybinek i dojeżdżamy do centrum. Naszą wycieczkę kończymy na parkingu, na którym ją rozpoczęliśmy.